

**CENTRUM
PRAWA
HISZPAŃSKIEGO
I EUROPEJSKIEGO**

**Podatki w Hiszpanii – nie tylko podatek od
słońca**

**dr Maria Supera-Markowska
Kierownik Centrum Prawa Hiszpańskiego i Europejskiego
WPIA UW**

25 Festiwal Nauki – 21.9.2021 r.

Hiszpański system podatkowy

- Hiszpański system podatkowy charakteryzuje dość wysoki poziom skomplikowania, związany między innymi z szerokim władztwem podatkowym jednostek samorządu terytorialnego (w tym obejmującym prawo nakładania własnych podatków), zarówno na poziomie regionalnym (wspólnot autonomicznym), jak i lokalnym.
- Podatki:
  - państwowe,
  - regionalne,
  - lokalne,
  - w tym podatki „przekazane”.

Państwowe, regionalne i lokalne władztwo podatkowe

Podatki państwowe

- Do **podatków państwowych** należą przede wszystkim:
  - podatki dochodowe,
  - podatek od wartości dodanej,
  - podatki specjalne (akcyzowe),
  - podatek od określonych usług cyfrowych,
  - podatek od transakcji finansowych.

- Na rok 2021 szacowane dochody budżetu państwa z tytułu tych podatków określono na: 66,8 mld euro z podatków dochodowych, 36 mld z podatku od wartości dodanej, 8,7 mld z podatków specjalnych oraz 1,8 mld z podatku od określonych usług cyfrowych i podatku od transakcji finansowych .

Podatki państwowe

- Z innych najistotniejszych fiskalnie podatków państwowych należy wymienić wśród podatków pośrednich:
  - podatek od składek ubezpieczeniowych (hiszp. *impuesto sobre las primas de seguros*) mający przynieść dochody w wysokości 2,2 mld euro oraz podatek od utylizacji odpadów (hiszp. *impuesto sobre la eliminación de residuos*) o dochodach planowanych na 861 mln euro,
  - a wśród podatków bezpośrednich: podatki od produkcji i magazynowaniu energii elektrycznej i paliw (1, 5 mld euro) .

Fin al Impuesto al Sol

Podatki regionalne

- Regionalne jednostki samorządu terytorialnego w Hiszpanii obejmują 17 wspólnot autonomicznych - hiszp. *comunidades autónomas* (ponadto istnieją dwa miasta o statusie autonomicznym: Ceuta i Melilla), a podatki stanowią jedną z podstawowych kategorii w ich systemie finansowania.
- System finansowania wspólnot autonomicznych reguluje przede wszystkim *ustawa ogranicza 8/1980, z 22 września, o finansowaniu wspólnot autonomicznych.*

Podatki regionalne

- Wspólnoty autonomiczne dysponują następującymi dochodami podatkowymi:
  - podatkami własnymi,
  - podatkami im przekazanymi (w całości lub częściowo) przez Państwo,
  - dodatkami do podatków państwowych.

Regionalna autonomia podatkowa

- Autonomia finansowa wspólnot autonomicznych w obszarze podatków może obejmować zarówno:
  - kompetencje zarządcze, związane przede wszystkim z poborem podatków,
- jak i pewne kompetencje normatywne w zakresie prawa podatkowego.

Regionalna autonomia podatkowa

- Kwestia tak dużego władztwa podatkowego znajduje uzasadnienie w szerokich kompetencjach i obowiązkach wspólnot autonomicznych.
- Jednak wynikające z tego **międzyregionalne zróżnicowanie** w liczbie, rodzaju lub wysokości podatków w poszczególnych wspólnotach autonomicznych, skutkuje często bardzo różnym ciężarem podatkowym z tego samego tytułu w poszczególnych wspólnotach, a z drugiej strony - zróżnicowaniem w dostępie lub w poziomie usług publicznych świadczonych na ich terenie.

Podatki regionalne

- Najważniejszym źródłem podatkowych dochodów budżetów regionów jest podatek od dochodów osób fizycznych (planowane wpływy w 2021 r. mają wynieść 51 mld euro),
- następnie podatek od wartości dodanej (36,7 mld euro) i podatki specjalne (14,8 mld euro),
- a dopiero w dalszej kolejności podatek od czynności cywilnoprawnych (7,6 mld euro), podatek od spadków i darowizn (2,6 mld euro) i podatek od majątku (1,1 mld euro) .

Podatki lokalne

- Na poziomie lokalnym w systemie jednostek samorządu terytorialnego w Hiszpanii występuje 50 prowincji (hiszp. provincias) oraz wspomniane miasta autonomiczne Ceuta i Melilla i ponad 8 tys. gmin (hiszp. municipios).
- System ich finansowania określa przede wszystkim *królewski dekret legislacyjny 2/2004, z 4 marca 2004 r., poprzez który zatwierdzono zmieniony tekst ustawy regulującej system lokalnych finansów publicznych.*
- Lokalne podatki: obowiązkowe i fakultatywne.

Konstytucyjne zasady podatkowe

- Do podstawowych konstytucyjnych zasad określających ramy i założenia systemu podatkowego należą:
  - zasada powszechności (hiszp. *principio de generalidad*),
  - zasada zdolności ekonomicznej (hiszp. *principio de capacidad económica*),
  - zasada sprawiedliwości (hiszp. *principio de justicia*),
  - zasada równości (hiszp. *principio de igualdad*),
  - zasada progresywności (hiszp. *principio de progresividad*)
  - zakaz charakteru konfiskatoryjnego (hiszp. *principio de no confiscatoriedad*) systemu podatkowego.

Nowe podatki

■ **IDSD:**

- Podatek „GAFA”.
- Progi 750 mln euro i 3 mln euro, stawka 3%
- Zamknięty katalog usług on-line: reklama, pośrednictwo, transmisja danych.
- Doraźny, pośredni (?) a w rzeczywistości bezpośredni.
- Przewidywane wpływy: 968 mln euro.

■ **ITF:**

- Podatek Tobina.
- Też tylko od niektórych transakcji; nabycia akcji hiszpańskich spółek o kapitalizacji powyżej 1 mld euro, stawka 0,01%.
- Odejście od zasady rezydencji na rzecz zasady emisji.
- Doraźny, pośredni, „pozafiskalny”.
- Przewidywane wpływy: 850 mln euro.

Podsumowanie

- ❑ System dość skomplikowany, w tym m.in. z uwagi na decentralizację.
- ❑ Szerokie władztwo podatkowe JST.
- ❑ Istotne znaczenie zasady zdolności płatniczej oraz progresywności, a także funkcji pozafiskalnej.
- ❑ Nieukryty, lecz wprost nazwany wzrost obciążeń.

Dziękuję za uwagę!

dr Maria Supera-Markowska

m.supera@wpia.uw.edu.pl

**[https://www.facebook.com/maria.superamar
kowska/](https://www.facebook.com/maria.superamar
kowska/)**

**CENTRUM
PRAWA
HISZPAŃSKIEGO
I EUROPEJSKIEGO**

sph@wpia.uw.edu.pl

<https://www.wpia.uw.edu.pl/pl/studia/szkoly-prawa-obcego/centrum-prawa-hiszpanskiego-i-europejskiego>

<https://www.facebook.com/Centrum-Prawa-Hiszpa%C5%84skiego-i-Europejskiego-101196768505332/>

<https://www.linkedin.com/in/centrum-prawa-hiszpa%C5%84skiego-i-europejskiego-universytet-warszawski-293ba221b/>